

Sygnatura akt XI GC 793/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 20 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie XI Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Andrzej Muzyka

Protokolant: Weronika Szymczuk-Dąbkowska

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2019 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa W. D.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz powoda W. D. kwotę 3437,78 zł (trzy tysiące czterysta trzydzieści siedem złotych siedemdziesiąt osiem groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 17 lutego 2018 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 124,04 zł (sto dwadzieścia cztery złote cztery grosze), tytułem kosztów procesu.

SSR Andrzej Muzyka

Sygn. akt XI GC 793/18, dnia 7 marca 2019 r.

UZASADNIENIE

(sprawa rozpoznana w postępowaniu zwykłym)

W pozwie z dnia 9 kwietnia 2018 r. powód W. D. żądał zasądzenia od (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 7535,19 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 17 lutego 2018 r. oraz kwoty 300 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 17 stycznia 2018 r. oraz zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że nabył w drodze cesji wierzytelność wobec pozwanego z tytułu odszkodowania w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 17 stycznia 2018 w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki V.. Pozwana przyznała odszkodowania niemniej nie w pełnej wysokości. Na należność dochodzoną pozwem składają się również koszty opinii prywatnej.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 23 kwietnia 2018 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty, zgodnie z żądaniem powoda. (XI GNc 857/18).

Pozwany wniósł sprzeciw, w którym zaskarżył nakaz zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i obciążenie powodów kosztami procesu.

W uzasadnieniu zakwestionowała wysokość szkody. Zakwestionowała zasadność dochodzenia kosztów sporządzenia opinii prywatnej.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 stycznia 2018 r. doszło do zdarzenia w ruchu drogowym, w wyniku którego uszkodzony został pojazd marki V. o nr rej. (...) będący własnością J. K..

(...) spółka akcyjna w W. – ubezpieczyciel sprawy szkody, wypłaciła z tytułu naprawy uszkodzonego pojazdu kwotę 2162,22 zł na podstawie decyzji z dnia 9 lutego 2018 r.

Bezsporne, a nadto:

- dokumenty w aktach szkody, k. 46,

- zawiadomienie, k. 75 verte.

W dniu 16 lutego 2018 r. J. K. przelali wierzytelność związaną ze szkodą komunikacyjną z dnia 17 stycznia 2018 r. na W. D.

Dowód:

- umowa z dnia 16 lutego 2018 r., k. 7,

- pełnomocnictwo, k. 8.

W. D. zleciła sporządzenie opinii prywatnej (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S., celem ustalenia kosztów naprawy pojazdu uszkodzonego w wyniku zdarzenia z dnia 17 stycznia 2018 r. r. Koszt sporządzenia opinii prywatnej wyniósł 369 zł brutto. Należność została zapłacona.

Dowód:

- kalkulacja, k. 9-23,

- faktura z dnia 4 lipca 2018 r., k. 24,

- potwierdzenie transakcji, k. 26.

Hipotetyczny koszt naprawy samochodu V. (...) nr rej. (...) w zakresie uszkodzeń będących wynikiem zdarzenia z dnia 17 stycznia 2018 r. i przy użyciu do naprawy wyłącznie nowych, oryginalnych części zamiennych sygnowanych logo producenta pojazdu wynosi 14.400,03 zł.

Średnia rynkowa wartość samochodu V. (...) nr rej. (...) według jego stanu przed zdarzeniem z dnia 17 stycznia 2018 r. wynosiła 12.600 zł.

Koszt naprawy pojazdu jest wyższy od jego wartości przed szkodą, wobec czego naprawa pojazdu jest ekonomicznie nieopłacalna, a szkoda ma charakter szkody całkowitej.

Wartość pojazdu po uwzględnieniu uszkodzeń będących wynikiem wskazanej s. wynosi 7000 zł wraz z podatkiem VAT.

Ubytek wartości pojazdu wskutek zaistnienia szkody wynosi 5600 zł wraz podatkiem VAT.

Dowód:

- pisemna opinia biegłego W. S. z kalkulacją, k. 136-155,

- ustna opinia uzupełniająca biegłego W. S., k. 187-189.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione.

Roszczenie względem ubezpieczyciela w przedmiotowym postępowaniu wynika z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 j.t. ze zm., dalej: „ustawy o ubezpieczenia obowiązkowych”), stosownie do którego poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. O zgłoszonym roszczeniu zakład ubezpieczeń powiadamia niezwłocznie ubezpieczonego. Tożsamą normę zawiera art. 822 § 4 kc w zw. z art. 822 § 1 – 3 kc..

W myśl 3 ust 1 w zw. z art. art. 4 pkt 1 ustawy o ubezpieczenia obowiązkowych umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

Przy czym zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za powstałą szkodę jest uzależniony od zakresu odpowiedzialności posiadacza lub kierującego pojazdem. Z art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych wynika, że z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Powyższy obowiązek doprecyzowuje art. 35 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, który stanowi, że ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Wysokość odszkodowania winna odpowiadać wysokości odszkodowania należnego od ubezpieczonego na podstawie ogólnych zasad odpowiedzialności.

Przepis art. 36 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych w zdaniu pierwszym stanowi, iż odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Przytoczone przepisy łączą więc odpowiedzialność ubezpieczyciela z obowiązkiem odszkodowania, do którego zobowiązany jest posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym, który to obowiązek wynika z art. art. 436 kc w zw. z art. 435 par. 1 k.c.

Stosownie do art. 435 § 1 kc prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

W myśl art. 436 § 1 kc odpowiedzialność przewidzianą w artykule poprzedzającym ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny.

Powód w przedmiotowej sprawie powinien więc wykazać, przesłanki od których zależy odpowiedzialność posiadacza mechanicznego środka komunikacji, tj. 1) fakt posiadania mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą

sił przyrody, 2) szkodę oraz 3) związek przyczynowy pomiędzy ruchem mechanicznego środka komunikacji, a powstałą szkodą.

Powód kierując roszczenie w stosunku do ubezpieczyciela, ponadto powinien wykazać, że zakład ubezpieczeń zawarł ze sprawcą szkody umowę ubezpieczenia obowiązkowego OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Na gruncie przedmiotowej sprawy pozwany nie kwestionował co do zasady odpowiedzialności ubezpieczającego za szkodę spowodowaną przez sprawcę. Zakład ubezpieczeń nie kwestionował odpowiedzialności wobec powoda - legitymacji powoda do wystąpienia z żądaniem. Zakwestionował wysokość szkody.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, strona powodowa wykazała legitymację poprzez załączenie do pozwu umowę cesji wierzytelności. (art. 509 § 1 kc). Z powyższego przepisu wynika, że co do zasady każda wierzytelność jest zbywalna. Przepisy ustawy nie przewidują zakazu zbywania wierzytelności wobec ubezpieczyciela z tytułu odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody (art. 436 par. 1 kc). Taka umowa znajduje również podstawę w art. 353 (1) kc.

Przechodząc do uzasadnienia wysokości należnego powodowi odszkodowania wskazać należy, że zakład ubezpieczeń odpowiada w takim samym zakresie, w jakim odpowiada posiadacz pojazdu (kierujący pojazdem).

Posiadacz pojazdu odpowiada natomiast za szkodę w pełnej wysokości, na podstawie art. 361 § 2 kc. Przy czym stosownie do art. 363 § 1 zd. 1 kc naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej.

Sąd w niniejszej sprawie podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone wyroku z dnia z dnia 8 marca 2018 r. (II CNP 32/17) stosownie do którego, roszczenie odszkodowawcze w ramach ustawowego obowiązku ubezpieczenia komunikacyjnego OC powstaje już z chwilą wyrządzenia szkody tj., właśnie w chwili nastąpienia wypadku komunikacyjnego i pojawienia się dalszych przesłanek odpowiedzialności sprawcy na podstawie art. 436 k.c.

Obowiązek naprawienia szkody nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy samochodu i czy w ogóle zamierzał dokonać takiej naprawy w przyszłości.

Należy zatem wyraźnie odróżnić sam moment powstania szkody i roszczenia o jej naprawienie od daty ewentualnego naprawienia rzeczy (samochodu), bowiem dla powstania odpowiedzialności ubezpieczyciela istotne znaczenie ma sam fakt powstania szkody, a nie fakt naprawienia samochodu (sekwencja zdarzeń: wypadek komunikacyjny i uszkodzenie pojazdu, powstanie szkody w majątku poszkodowanego, powstanie roszczenie odszkodowawczego, inne zdarzenia, w tym m.in. naprawienie samodzielne samochodu przez poszkodowanego i poniesienie wydatków).

Skoro powstanie szkody (uszczerbku majątkowego) powoda należy łączyć już z chwilą uszkodzenia pojazdu (bo wtedy następuje już uszczerbek w majątku powoda rozumianym en bloc i wtedy już powstaje roszczenie o naprawienie szkody, zgodnie z koncepcją dyferencyjną), to oczywiście, nie mają tu już znaczenia późniejsze zdarzenia, m.in w postaci sprzedaży uszkodzonego lub już naprawionego samochodu.

Poszkodowany może według swojego wyboru żądać od ubezpieczyciela zapłaty kosztów hipotetycznej restytucji albo zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej ustalonej zgodnie z metodą różnicy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., II CNP 41/17, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., II CNP 43/17).

Sąd w niniejszej sprawie podziela pogląd, że przepis art. 822 § 1 kc modyfikuje normę wynikającą z art. 363 § 1 kc bowiem w ten sposób, roszczenie o przywrócenie stanie poprzedniego przekształca w roszczenie o zapłatę kosztów restytucji. Przy czym jak wskazano wyżej powstanie tego roszczenia, a tym samym zakres odszkodowania nie zależą od tego czy poszkodowany dokonał restytucji i czy w ogóle ma taki zamiar.

Stosowanie art. 822 § 1 w zw. z art. 363 § 1 k.c. oznacza, że poszkodowany nie może jednak żądać zapłaty kosztów (hipotetycznej) restytucji w sytuacji, w której przywrócenie stanu poprzedniego byłoby niemożliwe albo też pociągało

za sobą nadmierne trudności lub koszty (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2002 r., V CKN 903/00, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2006 r., III CZP 76/05).

Na gruncie spraw dotyczących naprawy pojazdów mechanicznych ugruntowała się praktyka zakładająca, że koszt naprawy nie jest nadmierny dopóty, dopóki nie przewyższa wartości pojazdu sprzed wypadku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2002 r., V CKN 903/00, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2006 r., III CZP 76/05).

Z opinii biegłego sądowego wynika, że taka sytuacja ma miejsce w niniejszym postępowaniu. Koszt naprawy przewyższa wartość pojazdu w stosunku do stanu pojazdu sprzed wypadku (art. 6 kc)

W pozwie powód złożył wniosek o powołanie biegłego na okoliczność kosztów hipotetycznej restytucji, co znajduje uzasadnienie w przytoczonym wyżej orzecznictwie, które Sąd w niniejszej sprawie w całości podziela. Pozwany również złożył wniosek o powołanie biegłego w zakresie, w oparciu o który ustalono, że koszt naprawy przewyższa wartość pojazdu w stosunku do stanu pojazdu sprzed wypadku.

Nie budzi wątpliwości, że rozstrzygnięcie zaistniałego sporu co do wysokości należnego powodowi odszkodowania wymagało wiedzy specjalnej. W takiej sytuacji, jeżeli istotnie zachodzi potrzeba wyjaśnienia okoliczności sprawy z punktu widzenia wymagającego wiadomości specjalnych, sąd powinien według zasad unormowanych w kodeksie postępowania cywilnego dopuścić dowód z opinii biegłego. Sąd postanowił przeprowadzić dowód z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i kosztorysowania napraw pojazdów W. S..

Opinię przez tegoż biegłego sporządzoną na piśmie Sąd uznał za miarodajną dla ustalenia wysokości szkody doznanej przez powoda na skutek uszkodzenia samochodu osobowego o którym mowa w ustaleniach faktycznych.

Opinia powyższa została sporządzona przez kompetentny podmiot dysponujący odpowiednią wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem zawodowym, a mianowicie specjalistę w zakresie techniki samochodowej i kosztorysowania napraw pojazdów. Biegły sporządzając opinię oparł się na całości zebranego w sprawie materiału dowodowego, dokonując jego szczegółowej analizy w kontekście tezy dowodowej wynikającej z postanowienia Sądu o przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego i poddając go następnie weryfikacji w oparciu o wskazane w opinii metody badawcze. Opinia biegłego jest jasna i pełna, a wnioski w niej zawarte zostały logicznie uzasadnione, stanowiąc konsekwentne zwięźczenie przedstawionego w opinii procesu rozumowania. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd uznał opinię biegłego za w pełni przekonującą, tym bardziej, że biegły wyczerpująco odniósł się do treści zarzutów w opinii uzupełniającej.

Przy czym pozwana wykazała, że koszt naprawy przewyższa wartość pojazdu w stosunku do stanu pojazdu sprzed wypadku (art. 6 kc). Wobec powyższego Sąd rozliczył szkodę jako całkowitą. Wysokość należnego odszkodowania wynosiła 5600 zł, która to kwota stanowiła ubytek wartości pojazdu wskutek zaistnienia szkody.

Z powyższego wynika, że powodowi przysługuje wierzytelność wobec pozwanego na kwotę 3.437,78 zł (5600 zł – 2162,22 zł). Poszkodowany nie był płatnikiem podatku VAT wobec czego zasadnym było naliczenie podatku VAT, przy ustaleniu wysokości należnego odszkodowania.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie.

Sąd uznał, że kwota 300 zł (koszt netto), z tytułu kosztów opinii prywatnej nie mieści się w zakresie adekwatnego związku przyczynowego (art. 361 § 1 kpc). W przypadku nabywców wierzytelności związanych z odpowiedzialnością zakładów ubezpieczeń, koszty związane ze sporządzaniem opinii prywatnych stanowią w ocenie Sądu koszty prowadzonej działalności gospodarczej.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt I i II wyroku.

Stan faktyczny Sąd oparł o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy. Dokumenty zgromadzone w aktach sprawy nie były podważane przez strony. Sąd dał im wiarę.

W pkt III wyroku zasądzone na rzecz powoda koszty procesu na podstawie art. 100 kpc. Przy uwzględnieniu, że powód wygrał sprawę w 43,87 %, a pozwany w 56,13 %. Na koszty powoda składała się opłata od pozwu w kwocie 392 zł, zaliczka na wynagrodzenie biegłego w kwocie 700 zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w stawce minimalnej powiększone o opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 1817 zł. Przy uwzględnieniu procentu w wygranej w sprawie, należność powoda z tytułu kosztów wynosiła 1276,17 zł. Na koszt pozwanego składały się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w stawce minimalnej powiększone o opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 1817 zł oraz należność na wynagrodzenie biegłego w kwocie 677,60 zł. Przy uwzględnieniu procentu w wygranej w sprawie, należność pozwanego z tytułu kosztów wynosiła 1400,21 zł. Wobec tego należność pozwanego z tytułu kosztów procesu wynosiła 124,04 zł (1400,21 zł – 1276,17 zł).

(...)

Sygn. akt XI GC 793/18, dnia 7 marca 2019 r.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)